

# סוריה עכשיו: ההגמוניה של ישראל במזרח התיכון מייצרת הזדמנות נדירה

15.12.2024 | חנן שי | written by ד"ר אל"מ במיל

פסילת ההשתלטות על פסגת החרמון בטענה של חיכוך מיותר עם המורדים מעידה שהפוסלים שבויים עדיין בפרדיגמה שהביאה עלינו את אסון ה-7 באוקטובר. מדיניות ההגנה הלאומית של ישראל היא מיסודה "מתחככת", משום שעיקרה הוא הסרה קבועה של איומים אפשריים על המדינה ואזרחיה בפעולות מנע יזומות על ידה.

כתוצאה מכך שישראל נמנעה מאז 2006 מלהתחכך באויביה, צמחו המפלצות הצבאיות בגבולה הדרומי ובזה הצפוני, כשבמקביל על היישובים ההגנה הישראלית הייתה מעין "רשת לולים" למניעת חדירתם של מחבלים בודדים, שעה שעל הגדר הצטופפו עדרי "זאבים" <sup>[1]</sup> דיביזיות הקומנדו של הנוח'בה ורדואן. באוטוסטרדות תת-קרקעיות משטחה אפשרה קהיר את חימוש הרצועה, וכשהמלחמה פרצה הסתבר הנורא מכול <sup>[2]</sup> מצביאי צה"ל (ה"סוסים האבירים שיש קושי לבולמס", כהגדרת דיין), אף על פי שהם רחוקים מאוד מלהיות "פרדות עצלות שצריך לדוחפן", הופעלו בפשיטות סייפיות על שכונות וכפרים, במקום במבצעים אופרטיביים מכריעים.

מלבד השמדת צבא אסד באש, חיוני לבצע גם מהלכים מתמרנים לעומק הרמה הסורית שישרתו את עיצובה של מציאות ביטחונית אזורית חדשה שישראל צריכה להכתיבה. ישראל מצטיירת עדיין כבעל נס שאינו מכיר בניסו, כלומר בהשפעת הצלחתה לחסל את ציר הרשע האיראני, ולהפוך את פאר התעשייה הצבאית הרוסית לעפר ואפר, על שינויה של המציאות הגאופוליטית האזורית, האירופית והגלובלית, וגם של מעמדה.

בניגוד לקדאפי, סדאם חוסיין ומובארק, שנפלו כחלק ממהפכת "האביב הערבי" שגרמה לאסונות כבדים, אסד נפל, באיחור גדול מדי, בגלל פרדיגמה שגויה וישנה <sup>[3]</sup> "הסכם סייקס-פיקו" ממלחמת העולם הראשונה. עיקרו היה, כזכור, בריאה בהבל פה וביש מאין באמצעות מפה, סרגל ועיפרון, מדינות שתחת מעטה של מדינת "לאוס" מודרנית הפכו מיעוטים, סיעות ושבטים עוינים ל"פייק-עמים". הדבק שמנע את התפרקותן היה משטרים רודניים. נפילתם נמנעה על ידי הרודנות הסובייטית-רוסית, ובעיקר על ידי ליבויה של שנאה עזה לישראל ודמוניזציה שלה.

בריסוקו של ציר הרשע האיראני הפכה ישראל להגמוניה אזורית, ואף למעלה מזה; כמו אצילות, גם הגמוניה מדינית מחייבת נשיאה באחריות חברתית. לפיכך, כתחליף לסדר האזורי הכושל של הסכמי סייקס-פיקו, על ישראל ליזום סדר אזורי חדש שבמקום להתבסס על מדינות "לאוס" מזויפות יתבסס על האומות האתניות האמיתיות שבמקום.

בחסות ארגון אזורי של ארבע האומות האתניות הקיימות, וככלל גם היציבות <sup>[4]</sup> מצרים, סעודיה, איראן וטורקיה <sup>[5]</sup> ושתי מדינות לאוס נוספות "על המדף", דרוזית וכורדית, תוכלנה להתקיים

באזור בביטחון ירדן, עיראק, תימן, נסיכויות המפרץ, לבנון וסוריה [?] שעשויה לשוב ולהתחלק למדינות מספר כבשנות העשרים. אפשר שארגון האומות האתניות יוקם כהרחבת המסגרת של "הסכמי אברהם". מכיוון שמטרת הקמת הארגון עולה בקנה אחד עם מדיניות ה"אפס מלחמות" שעליה הכריז טראמפ, ואף משרתת אותה, ארה"ב עשויה לאמץ את חזון אומות המזרח התיכון.

יש לא מעט אבני נגף בדרך למימוש סדר אזורי המבוסס על האומות האתניות, והאבן הראשית היא איראן. על אף תבוסתה הקשה, צריך להיערך לכך שלא תימצא דרך מדינית לשכנועה להיפטר כליל מהגרעין והטרור. כניצול הצלחה, ולאור עקרון המלחמה "רציפות והמשכיות", יידרש אפוא שמיד עם סיום השמדתו של צבא אסד יופעל מאמץ צבאי ישראלי-אמריקני לחיסול הגרעין האיראני, ואולי גם הממשל האיראני.

דיון מומחים במדיניות המוצעת לייצובו הביטחוני של האזור יניב כצפוי הצעות נוספות, אולי טובות אפילו מהמוצעת.

כנגזר מהלקח הראשי מה-7 באוקטובר שלפיו אסור לישראל להתעלם ממדיניות ההגנה הלאומית שלה, חשוב שצה"ל ימשיך להתחכך במציאות הסורית, אך לא כנגרר וכמגיב עליה, אלא כמעצב וכמכין השטח להצלחת הסדר האזורי החדש.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 15.12.2024.

**\*\*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.\*\***